

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemski nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 285.

V Ljubljani, v sredo 14. decembra 1898.

Letnik XXVI.

Državni zbor.

Dunaj, 13. decembra.

Obstructio rediviva! Minoli petek je imela koncem seje glavno skušnjo, ki pa je bila jako klaverna, kajti »občinstvo« se je bilo že večinoma razšlo in turška godba je bila brez pravega programa in dirigenta. Sicer pa pred Božičem opozicija ne dobi prave prilike za svoje obstrukcijske koncerte, kajti bržčas bode jesensko zasedanje že prihodnji petek zaključeno. V današnji in prihodnji seji reši zbornica zakon o uravnavi plač državnih slug in, če mogoče, tudi zakon o lokalnih železnicah. Ker sta obe predlogi velike važnosti za vse dežele in stranke, bodeta gotovo rešeni brez obstrukcije; in v ta namen namerava predsedstvo predlagati tudi večerno sejo. Ako pa predsedstvo v dogovoru z vlado v prihodnji seji postavi na dnevni red proračunski in nagodbeni provizorij, more to postopanje imeti le ta namen, da vlada dobi pravno podlago za § 14., s katerim sama v smislu ustave dne 31. decembra podaljša oba provizorija do konca junija prihodnjega leta.

In pri debati o provizoriju prične obstrukcija svoje delo, ki pa ne bode imelo posebnega vpliva na daljni razvoj parlamentarnih razmer. Antisemitje so namreč po svojih zaupnikih naznanili »triumvirom«, da se z ozirom na zmedene razmere na Ogerskem ne bodo udeleževali nove obstrukcije, dokler ne pride ugodnejša prilika. Tudi socialni demokratje v svojih glasilih in na shodih odločno zavračajo obstrukcijo; bolj diplomatski se izgovarjajo ustavovorni veleposestniki in Mauthnerjeva skupina, češ, da ni rešeno taktično vprašanje, ali je v tem trenutku obstrukcija najizdatnejše sredstvo opozicije, in da se more taktika opozicije v zbornici vjemati z ono v odsekih-

Torej preostanejo za obstrukcijo le nemška ljudska stranka, naprednjaki pod vodstvom dr. Grossa in Schönererjanci. Sicer imajo zadostno število članov za obstrukcijske predloge, vendar se jim utegnejo izjaloviti poskusi, kajti tudi mej njimi so poslanci, ki morajo računati s »treznejšimi in zmernejšimi« volivci.

Konečno pa vlada sama več ne računa s pravočasno rešitvijo proračunskega in nagodbenega provizorija, in mala obstrukcija jej more biti sedaj le všeč. Ker so razni deželni odbori zahtevali, da se še pred novim letom snidejo deželni zbori in rešijo provizorije deželnih proračunov, zato je vlada že potrebno ukrenila, da se deželni zbori za nekaj dni zbero takoj po božičnih praznikih. Po sedanjih dispozicijah se državni zbor snide zopet v prvi polovici meseca januarja, da reši nagodbo in državni proračun. Mej tem se razjasni položaj tudi na Ogerskem.

Današnja seja.

V današnji seji so poslanec grot Alfred Coronini in tovariši ponovili interpelacijo na trgovskega ministra, ali mu je znano in kaj hoče proti temu ukreniti, da je goriška trgovska in obrtniška zbornica obljubila za tramvajsko železnico iz Gorice do Akvileje za 75 let kar 4500 gld. na leto, dočim za slovenske potrebe nima denarja.

Dalje so poslanec Žičkar in tovariši interpelovali finančnega ministra, ali mu je znano, da oba davčna pristava v Ormožu, kateri okraj je malone čisto slovenski, nista slovenskega jezika zmožna niti v pismu niti v besedi, dočim davkar in kontrolor za silo govorita slovenski, in kaj hoče minister v tem oziru ukreniti.

Na to je opozicija uprizorila malo obstrukcijo. Po vrsti so se namreč oglašali ter predsed-

nika nadlegovali z raznimi vprašanji. Tako dr. Lemisch predlaga, naj se v prihodnji seji otvori debata o zadnjem odgovoru ministerskega predsednika na njegovo (Lemischevo) interpelacijo glede uradnega jezika celovške trgovske zbornice z Raifeisenovo posojilnico v Št. Janžu in Rožni dolini; o tem svojem predlogu zahteva dr. Lemisch glasovanje po imenih. Pri glasovanju je desnica z veliko večino odklonila predlog.

Dr. Pfersche vpraša predsednika, zakaj v knjižnici drž. zbora ni poročil o proračunih za Bosno in Hercegovino, katera skupni finančni minister predlaga delegacijam, in ali hoče preskrbeti dotična poročila. Predsednik dr. pl. Fuchs obljubi, da bode to željo naznanil pl. Kallayu.

Posl. Drexel izraža željo l. 1861 iz političnih vzrokov z Ogerskega izgnanih učiteljev, da bi se jim v pokojnino vstela dotična leta. Predsednik odgovori, da to željo naznani naučnemu ministru.

Schönerer zopet ugovarja, da se njegova zatožba pravosodnega ministra postavlja vedno na zadnjo vrsto dnevnega reda, ter zahteva, da se ta njegov ugovor zabeleži v zapisniku današnje seje. Predsednik mu preprijazno odgovori, da hoče ustreči tej želji. S temi in drugimi vprašanji so levičarji tratili čas. Bila je že pozna ura, ko je zbornica prešla na dnevni red. O predlogi glede uravnave plač državnih slug sta danes govorila Stojalowski in Goetz blizu do 4. ure. Po dogovoru z desnico in vlado hoče predsednik sejo zaključiti ter pričeti večerno sejo ob 7. uri, v kateri naj bi se obravnavalo o predlogi gledé lokalnih železnic. Pri tej priliki zopet vstane Schönerer ter odločno ugovarja večerni seji, ob enem pa s svojim navadnim bičem udari po Nemcih v opoziciji, češ, da hočejo za nekaj kilometrov lokalnih železnic prodati koristi nem-

LISTEK.

Spomini na dijaška leta.

Spisal J. B.—e.

(Dalje.)

Srečno smo torej prišli dijaki iz zadrege in nevarnosti, vse hujše se je pa godilo vojakom izprednikom. Ves dogodek smo natanko opisali sošolcu Sternecku, ki ni bil z nami na tistem izprehodu; on je pa naznanil vso zadevo očetu, polkovniku dotičnega polka. Ta je nevoljen ukazal, naj se stvar natanjko preiskuje in krivci naj se ostro kaznujejo.

Kmalu so se neki doznala imena pijanih razgrajčev, ki so se za svoj junaški čin pokorili v zaporu in z izgubo zvezde na ovratniku. — Nastopilo je leto 1859, v katerem smo imeli osmošolci reški dovršiti gimnazijo ter po izpitu zrelosti biti usposobljeni za višje šole. Leto 1859 je bilo burno in žalostno. Topovi so grmeli na jugu; kri je tekla v potokih. S Sardincem in s Francozom se je morala Avstrija bojevati in je premagana pri Solferinu morala odstopiti Francozom, oziroma Sardincem, Lombardijo. V kvarnerskem zalivu blizu Lošina so krožile francoske vojne la-

dije in dve ste se nenadno prikazali celo pred Reko in sicer 6. julija. Rečani so bili s tem pohodom prestrašeni, ker niso vedeli, kaj prav za prav nameravajo Francozi. Ko je na ladiji zagrmel top, so se podali župan in drugi veljaki na francoske ladije, kjer so bili prijazno vsprejeti ter izprašani o razmerah v mestu. Posadka vojakov se je zvečer v največji naglici umaknila iz mesta. V mestu je vladala tišina in strah; vse je pričakovalo, da se izkrcajo Francozi. Na srečo sta se drugo jutro francoski ladiji umaknili izpred Reke ter se pri Malem Lošnju združili z ostalimi brodovi. Do nekaj dni, — 11. julija — je bilo sklenjeno premirje v Vilafranki — in konec je bil vojski.

Na Laškem grozna in nesrečna vojska; skoro pred mestom sovražne ladije; zraven se je obetal dijakom, da bodo morali vsi, kateri so dovolj stari, vstopiti v vojake. V teh zmedenih razmerah smo delali pismene izpite zrelosti. Vodja nam je rekel, da pojdemo v bližnji Kastav in tam bomo nadaljevali izpite, ako se kaj nenadnega ne pripeti. Hvala Bogu, da tega ni bilo treba storiti; v popolnoma mirnem času smo dovršili zrelostno izpraševanje.

Drugi dan po preskušnji smo imeli sošolci

— bilo nas je devet — skromno razhodnico. Veseli smo bili; a v kupo radosti je bilo primešano nekaj pelina — bili smo otožni, ker se nam je bilo ločiti. Skoro si ne moremo misliti iskrenejega prijateljstva, kakor je bilo ono, katero je družilo abiturijente reške gimnazije l. 1859. Bili smo drug do drugega odkritosrčni, složni, kakor bratje jedne družine. Zatorej smo si težkega srca stiskali desnice in marsikatero oko je porosila solza, ko smo se razhajali. — Razšli smo se na vse strani. Izmed devet mladeničev je postal jeden vojaški zdravnik, ki je že davno umrl; dva sta postala pravnik; ostalih šest je izvolilo duhovski stan. Trije so delovali v tržaški vladikovini, vse krije že davno grob. Dva sta stopila v koroško-krško škofijo, jeden v ljubljansko. Izmed šest duhovnov, reških sošolcev, živita še dva. Razun dveh součencev nisem po razhodu videl nobenega.

Ker sem bil že davno odločil, na katero pot življenja bom stopil, nisem imel sedaj kaj izbirati. Vložil sem prošnjo v ljubljansko duhovsko semenišče. Takrat, po smrti škofa Antona Alojzija, mecena slovenskega, je vladal vladikovino blagi in ljubeznjivi prost, kapiteljski vikarij Anton Kos.

(Konec sledi.)

škega naroda, ki baje zahteva skrajno obstrukcijo; konečno zahteva, da večerna seja danes izostane ter zbornica v jutrišnji seji prične debato o zatožbi pravosodnega ministra, in o tem svojem predlogu zahteva glasovanje po imenih (Smeh na levi in desni). Te besede so levičarske Nemce globoko zapekle, zato je dr. Gross v imenu svojih tovarišev kratko, a odločno zavrnil Schönererja, češ, da bodo brez njega znali in vedeli braniti nemške koristi. Ta replika je bila za nemške radikale huda pljuska. In res je skoraj vsa zbornica glasovala za predlog predsednikov, da zbornica že danes zvečer ob 7. uri prične razpravo o lokalnih železnicah, in s tem odklonila Schönererjevo zahtevo. Toda Schönerer se malo zmeni za take stvari.

Prihodnja seja je torej danes zvečer, prihodnja še ni naznanjena.

»Slovanska krščansko-narodna zveza« je imela danes daljšo sejo, v kateri so razni govorniki izražali svojo nevoljo, da so razni »postulati« in mnoge obljube zopet položene »ad acta«. To so naglašali Rusini, Slovenci in Hrvatje. V klubu je opravičena nevolja, da je vse ostalo pri starem, a navzlic temu vlada računa na jugoslovanske in rusinske glasove za nagodbo. Zveza bode zopet, toda zadnjič storila potrebne korake pri večini in vladi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. decembra.

Razmerje mej Avstrijo in Nemčijo je te dni skoro jedina snov, s katero se pečajo skoro vsi avstrijski in nemški listi in ki je dala povod razpravam v obeh državnih zastopih. Pri nas zastopata vladno stališče oficijozna lista »Fremdenblatt« in »Wiener Abendpost«, v Nemčiji pa je poleg uradnih glasil nastopil tudi državni tajnik Bülow, ki je v zadnji seji v daljšem govoru dokazoval, da vsled izjave ministerskega predsednika grofa Thuna ni prav nič v nevarnosti zveza mej Avstrijo in Nemčijo. Razmerje mej tema dvema državama, oziroma obstoječa trozveza sloni na tako trdni in zanesljivi podlagi, da je ne morejo omajati izjave jednake vrste. To razmerje sloni na zgodovinskem razvoju treh velikih državnih sostavov, ki so vsi navezani eden na drugega in imajo vsi jednake interese na nadaljnjem obstoju in ki bi vsi trpeli jednako izgubo, ako se trozveza razruši. Trozveza nima agresivnega namena, marveč njen namen obstoji le v tem, da skuša nadalje ohraniti status quo. Vendar pa svetuje govornik, naj se ne govori preveč o tem razmerju, kajti alijance so tem boljše, čim manj se o njih govori. — Iz navadene kakor tudi iz raznih drugih izjav je razvidno, da ne preti evropskemu miru vsled tega prav nikaka nevarnost.

Baron Banffy ostane. To je uspeh zadnjega bivanja ogerskega ministerskega predsednika na Dunaju. Cesar ga je vsprejel, kakor poročajo dunajski uradni listi, najprijazneje ter mu pokazal, da mu popolno zaupa. »Le vztrajajte in jaz vztrajam na vaši strani,« so baje besede, s katerimi je vladar nekako odobril njegov načrt. Vendar pa mora Banffy poskusiti z vsemi sredstvi, da se doseže sporazumljenje mej vladno stranko in opozicijo. Listi poročajo nekaj o spremembi volilnega reda in še o nekaterih drugih spremembah, toda to so najbrže še samo prazne kombinacije. Gotovo je, da si bo baron Banffy prizadeval kolikor mogoče pomiriti splošno razburjenost, toda o sredstvih in uspehih pa dosedaj še ni možno govoriti.

Položaj na Ogerskem se v zadnjih dneh ni spremenil. Opozicija, katere člani so večinoma dobili dopust do prihodnjega petka, si v zadnjih dneh ni priborila nikakih novih lavorik. Sicer se še tu in tam oglasi kak odpadnik od vladne stranke in sem ter tje prekliča kak podpis na znanem Tiszovem načrtu, toda bistveno je stališče opozicionalcev ostalo nespremenjeno. Na dopust otišli poslanci so dobili nalog, naj volilcem pojasne sedanji položaj ter jim predočijo nevarnosti, ki prete ustavi in državnemu redu sploh. Načelstvo ljudske stranke v posebni okrožnici roti svoje somišljenike, naj z vsemi zakonitimi sredstvi prično najodločnejši boj proti elementom, ki že štiri leta vladajo brez Boga in morale in sedaj skušajo zagotoviti si še vladno brez parlamenta, proti ustavnim določbam. — Kandidatura grofa

Stefana Tisze za zborničnega predsednika je popolno zmrznila. Z njim je bil nezadovoljen tudi velik del članov liberalne stranke. Vsled tega opozicija izjavlja, da ne bo preveč nasprotovala volitvi predsednika, vendar bo pa v njenem imenu grof Apponyi stavil predlog, s katerim se izraža prepričanje, da bo novi predsednik vodil razprave in uporabljal poslovni red popolno v duhu Szilagyjevem.

Mirovna konferenca, kakor jo želi v svojem razoroževalnem predlogu ruski car Nikolaj in ki bi se morala vršiti tekom meseca januarja ali februarja, je preložena na nedoločen čas, ker so se pojavile proti temu načrtu neke mejnarodne ovire. Načrt, ki ga je imel pred očmi ruski car, je torej tako rekoč že izjalovljen, predno je prišel v javnost. Ta vest ni prišla nepričakovano, kajti akoravno so vse evropske velevlasti nekako simpatično pozdravile carjev nasvet in se na videz odzvale povabilu ruske vlade, vendar na uresničenje ideje, katero goji vladar Rusije, ni menda mislil noben državnik in se je torej že a priori sodilo, da iz te moke ne bo kruha. Sklepi, ki bi se bili morali storiti na tej konferenci, bi bili tako minimalnega pomena, da bi se bil popolno prezrl prvotni namen. Da se torej prihrani skoro neizogibna blamaža, so raje preložili konferenco za nedoločen čas.

Nova trozveza. Angleški poslanik v Parizu, E. Monson, ki je dne 6. t. m. še prav robato udrihal po raznih francoskih krogih in slikal precej napeto razmerje mej Anglijo in Francijo, je minuli ponedeljek zvečer govoril popolno v drugačnem smislu. Splošno se sodi, da je dobil migljaj iz Londona ter ob enem navodilo, kako naj popravi storjeno krivico. V tem drugem govoru pa je mej drugim sicer v precej medlih besedah toda dovolj jasno očrtal novo trozvezo, po kateri najbolj hrepené Angleži in ki naj bi zagotovila napredek civilizacije. V to svezo bi spadala Anglija s prijateljskimi zveznimi državami severoameriškimi, potem pa, kar je dosedaj še vrlo čudno, tudi Francija. Te tri države bodo tvorile novo trozvezo. Res je sicer poslanik priznal neko napetost, ki je dosedaj vladala mej Francijo in Anglijo, toda izjavil je takoj, da o božičnih praznikih ne bo več govora o vojnih poročilih, ki so bila precej pretirana. — Kar se tiče nove alijance, je sicer gotovo, da si Anglija in Amerika ničesar bolj ne želita, nego zagotoviti si potom zvez novega polja za svoje kramarsko delo, o Franciji pa je vrlo dvomiti, da bi se odzvala takim vabilom, ker se konečno venderle boji zameriti Angležem ne posebno prijaznemu ruskemu carju.

Položaj Sagastovega kabineta se je v poslednjem času nekoliko zboljšal, ker je zvedel, da uživa zaupanje kraljice. Vladal bode toraj tudi še nekaj časa po sklenjenem miru mej Španijo in Ameriko. Vendar pa se mu je v to svrhu zdelo potrebno, vladati še nekaj časa brez parlamenta, ki bi se bil moral sniti že minolo soboto. Parlament se snide šele 10. jan. Odobril bo le mirovno pogodbo, potem pa ga Sagasta najbrže razpusti in odredi nove volitve. Tudi na preosnovo kabineta misli že dalje časa in trdi se, da pridobi zase Weylerja, Robledo ter bivšega zunanjega ministra vojvodo Tetuanskega, elemente, ki bi menda nekoliko udušili sedanje protidinastično gibanje.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 13. decembra.

Župan po otvoritvi današnje redne seje najpreje naznanja, da mu je potom deželnega predsedstva došla Najvišja zahvala za udanostno čestitko mestnega zbora povodom vladarske petdesetletnice, kakor tudi zahvala za izraženo sožalje povodom smrti nadvojvodinje Marije Antonije, potem se pa v daljšem govoru spominja 80letnice rojstva barona dr. Riegerja ter proslavlja njegove zasluge za češki narod. Tem povodom se je tudi pridružil premnogim njegovim čestilcem ter mu v ime občinskega sveta ljubljanskega brzojavno čestital.

Nadalje čestita župan odb. Šubicu na odlikovanju.

Konečno prebere še dopisa bivšega in sedanjega poštnega ravnatelja, katerih prvi, Pokorny, se zahvalja občini na naklonjenosti, Felicetti pa naznanja svoj nastop.

Odb. dr. Hudnik poroča nato o dopisu poljedelskega ministerstva, v katerem isto prosi, naj mestna občina v svrhu izvedbe poskusov vzglednega obdelovanja zemljišča na ljubljanskem barju proti nizki najemnini prepusti kake 3 ali 5 oralov sveta pri barjanski šoli pod pogojem, da pripadajo vsakoletni pridelki v last občine. Ob enem prosi ministerstvo, naj bi učitelj na barjanski šoli proti nagradi prevzel nadzorstvo nasadov in naprav. Poročevalec pojasni, da svet pri šoli ne zadoštuje v to svrhu, pač pa občina lahko odstopi blizu tri orale obsežni parceli ob cesti v Črno Vas proti najemnini 40 gld., za kolikor sta sedaj v najemu. Učitelj na barjanski šoli je izjavil, da rad prevzame nadzorstvo. Brez debate se nato vsprejme predlog odsekov, naj se župan pooblasti, da sklene s poljedelskim ministerstvom pogodbo glede odstopa označenega sveta proti najemnini letnih 40 gld. za dobo desetih let, s pogojem, da pripadejo vsakoletni pridelki, razun kar jih bo potreba za preskuse, v last mestne občine. S tem činom namerava ministerstvo podati vzgled in navodila Barjanom, kako naj vspešno izkoriščajo svoja zemljišča.

O zadevi namestitve poljskega čuvaja v krakovskem in trnovskem logu poroča isti odbornik. Povodom iztirjavanja zaostalih prinosov za v letu 1892 nastavljenega poljskega čuvaja se je izjavilo več posestnikov, da ne marajo več varuha. Vsled tega se je na povabilo mestnega magistrata 20. m. m. vršil shod vseh posestnikov krakovskega in trnovskega loga, na katerem se je soglasno vsprejel nasvet posestnika J. Turka, naj občina na svoje stroške nastavi čuvaja ter naj tudi poskrbi za nujno potrebno popravo ondotnih cest. Odsek se pridružuje mnenju županovemu, ki tega nasveta ne priporoča, in predlaga, naj se posestnikom naznani, da ako hočejo imeti poljskega čuvaja, naj ga vzdržujejo sami. — Odb. Turk toplo priporoča željo posestnikov, posebno še skrb za cesti na Loko in v mestni log, ter predlaga, naj se plačuje čuvaj iz doklad posestnikov in iz dohodkov za v najem oddani lov. — Vsprejme se nasvet odsekov.

Odb. Senekovič poroča o denarnem vspehu mestne efektne loterije, katere žrebanje se je vršilo 4. oktobra. Izdalo se je 1 milijon srečk. — Od teh je bilo do 3. m. m. nerazprodanih 509.283, mej temi 147.000 do tedaj še ne vrnjenih oziroma ne plačanih. V korist mestne občine je zapadlo 1607 dobitkov. Skupnih dohodkov je bilo dosedaj 99.782, stroškov pa 42.912 gld., torej dosedanjsega prebitka 56.870 gld. Glavni dobiček se je izplačal v zlatu, in sicer 25.200 gl., poleg tega pa je bilo tvrdki Mayr na Dunaju treba plačati 2000 gld., da je vzela nazaj glavni efektčni dobiček. Na predlog županov, s katerim se strinja odsek, se dovoli iz prebitka 300 gl. nagrade blagajniškemu uradniku, in sicer Trdini 100, Bradaški, Finku in Volcu po 50 gl., Svetlinu in Debevču pa 20 gld. ter vežbalcu gasilcev za prelaganje ogerskih dopisov 10 gld. Ob enem se pa naroča županu, naj iztirjanje ostalih zneskov za prodane srečke poveri jednemu ali več uradnikom proti 10% odškodnini.

Mestnima slugama Ant. Moharju in Iv. Kavčiču se dovoli za snaženje kakor lani tudi letos po 40 gld. nagrade. Poroč. odb. Lenčec.

Odb. Svetek poroča o skontraciji mestne blagajnice dne 26. m. m. Poročilo se vzame na znanje.

O vlogi Josipine Selanove, posestnice na Starem trgu glede odškodnine zaradi zazidave Stari-narske steze poroča odb. Zuzek. Poročevalec izjavlja, da se mestna občina sicer ne bo mogla izogniti odškodnini, vendar pa treba čakati, kako se reši njena pritožba na deželni odbor in dež. vlado, ter predlaga, naj se zadeva glede odškodnine odloži za poznejši čas, naroči pa naj se magistratu, naj ji znova ukaže zgraditi odvodni kanal, ki je iz sanitarnih razlogov nujno potreben, v slučaju, da bi se posestnica upirala še nadalje tej zahtevi, naj ga pa zgradi na njene stroške. — Predloga obveljata.

Daljša debata se vname nato o prošnji posestnika Ivana Godca v Židovski stezi za prebivalno oziroma uporabno dovoljenje prostorov v njegovi hiši, o kateri poroča odb. dr. Požar. Obč. svet je pred nekaj časom že zavrnil njegov rekurz proti odloku magistrata, s katerim se mu je odreklo dovoljenje za prebivanje v stanovanjih,

ki jih je priredil v nesoglasju s predloženim in potrjenim načrtom, ter uporaba kleti za pekarno. Nato se je Godec pritožil na deželni odbor, ki je pa tokrat razsodil v smislu sklepa obč. sveta. Sedaj pa je vložil prošnjo, v kateri navaja, da vsled neugodnih finančnih razmer nikakor ne more zadostiti magistratovi zahtevi, in prosi, naj se v ožigled veliki bedi, v kateri se nahaja, izjemno ugotovi njegovi želji. Odsek je uvaževal njegov neugodni položaj ter predlaga, naj se mu potom milosti dovoli poraba stanovanj, odkloni pa njegova prošnja glede porabe kleti ter glede lesenih napuše pri hodnikih, ker je to preveč v nasprotju z določili stavb. reda in je posebno klet povsem nesposobna za izvrševanje pekarske obrti. Prošnjo v celem obsegu priporočajo odb. Lenče, Turk, Žužek in posebno dr. Krisper, ki predlaga, naj se mu da dovoljenje za porabo cehlega poslopja, ker bo o tem, ali je klet za pekarijo sposobna ali ne, že razsojala obrtna oblast. Odb. Žužek nasvetuje, naj prosilec priredi pekarijo v pritličju in predloži dotični spreminjalni načrt. Tem nasvetom ugovarja podžupan, poročevalec in dr. Stare, ki zatrjuje, da obč. svet ne sme dati nikakega dovoljenja za pekarijo. — Pri glasovanju je bil vsprejet soglasno prvi del odsekovega predloga ter s precejšnjo večino predlog dr. Krisperja. Poslednji sklep pa je župan razveljavil, ker nasprotuje stavb. redu, in se toraj ta zadeva še jedenkrat izroči stavbinskemu odseku v pretres.

Priziv hišnega posestnika Ilije Predovića zaradi uporabe podstrešnih stanovanj, ki pa nikakor ne odgovarjajo stavbinskim predpisom, se na poročilo odb. Kleina odkloni.

Za zgradbo klonice pri mestni elektrarni se naknadno podeli stavbinsko dovoljenje, odklonita pa se priziva tovarnarja J. Globočnika v zadevi oken, ki jih je brez mag. dovoljenja napravil pri novem poslopiju, ter Karola Kavšeka, ki ugovarja podelitvi stavb. dovoljenja Avg. Žabkarju na kupljenem posestvu ob Dunajski cesti, akoravno poprej na opetovani poziv ni navedel nikakih razlogov in stavb. dovoljenju sploh ni ugovarjal. — Poroč. odb. Žužek.

Nato se vrši tajna seja.

Ostale točke dnevnega reda se rešijo v jutrišnji seji.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. decembra.

(Kanonično vmeščen) je bil danes na župnijo Višnje goro gosp. Konrad Tekster.

(Prestavljeni) so gg. sodni tajnik Mulley iz Novega mesta v Ljubljano, okrajni sodnik Bukser iz Črnomlja kot sodni tajnik v Novomestu, sodni pristav Jarc iz Litije kot okrajni sodnik v Črnomelj in sodni pristav Erhatic iz Gornjega grada kot sodni tajnik v Celje.

(»Narod« na Primorskem.) Zadnji čas je »Narod« napadal »Edinost«, »Soča« in primorske deželne poslance tako kakor vedno napada nas in naše deželne poslance. Primorci so nas čisto oestro sodili glede naše polemike z »Narodom«, sedaj so se sami prepričali, s kom imamo vsi opraviti. — »Soča« o naslednjih »Narodovega« hujskanja piše: Slovenski Narod je zgubil na Primorskem — vse! Pretrgal je za vedno zvezo s »Slogo« in »Edinostjo«, z vsem našim časopisjem, z vsemi državnimi in deželnimi poslanci na Primorskem. Da je za temi »generali« ves narod, to se pokaže vselej, ko bo treba. Vse ostalo pa radi prepuščamo »Narodu«. — Edinost pa piše z ozirom na »Narodove« napade: Prepuščamo čitateljem, naj sodijo oni, da-li je list, ki tako laže o narodnih delavcih, še prištevat — o novinarski dostojnosti niti ne govorimo — slovenskim novinam!

(Protest goriških županov.) Župani z Goriškega so sestavili skupen protest proti žalitvi slovenske zastave v Gorici od strani oblastva dne 2. decembra, ko se je obhajala vladarska slavnost v »Šolskem domu« v Gorici. Vsa čast zavednim županom, slovenski državni poslanci imajo za svojo akcijo v tem protestu važno oporo.

(Nove zvonove) posvetil je danes dopoldne v livarni g. Samasse pred. g. generalni vikar J. Flis, in sicer: 3 zvonove za podružnično cerkev sv. Pavla v Drskovičah, župnije Zagorje, po jednega za župnije Dubrova na Hrvatskem, Šmarje na Štajerskem ter Gabelo v Hercegovini, za ka-

pelo sv. Katarine v Živikah, župnijo Oriovac v Slavoniji ter za filijalno cerkev sv. Jurija v Močvirju župnije Bučka.

(Kolodvorsko vprašanje v Ljubljani) je, kakor poroča »Narod«, načelno rešeno tako, da se nasproti Resljevi cesti zgradi nov kolodvor, skladišča južne železnice se prelože, sedanji kolodvor pa se podere. Železniški tir se tam, kjer gre čez Dunajsko cesto, poglubi, tako, da bo proga tekla pod cesto, da torej vlaki ne bodo več ovirali prometa na cesti.

(Graško nadsodišče in — piranske table.) Nek lahonski list, čegar lastnik je po svojem mišljenju, dasi žid, pristno nemškocionacionalnega mišljenja, daje lekcijo graškim Nemcem, ker so se »umaknili« na graškem nadsodišču le za pedenj slovenskemu pritisku. List pravi, da so se Nemci za dni piranske afere s sodnijskimi tablammi držali rezervirano in da so celo rogali se Italijanom, ki se trgajo za take malenkosti, kakor so sodnijske table, dočim imajo v deželi važnejšega političnega posla. Zdaj pa da bi se Italijani lahko rogali Nemcem, ker so morali zastavo položiti na tla pred Slovenci, dočim so Italijani baš s piransko afero dokazali, da ne popuste Slovanom tudi toliko ne, kar bi se tikalo jezikovne jednakopravnosti na kaki sodnijski tabli. S to »lekcijo« se še nekako ponaša židolahonski list, češ, da je delo zatiranja Slovanov kako delo — kulture ali kaj takega, in izraža misel, da proti Slovanom ni nobeno postopanje dovolj kruto. Ni da bi izgubljali več besedij o propagandi primorske irendente, ki si nadevlje dan na dan znakov, kako vreden »bojovnik prosvete« je koncem 19. stoletja, le toliko velja tudi o njej, da se krivica maščuje prej ali slej in bodisi krivica kakoršnakoli! No, naposled navdihuje ta list Nemce za solidarnost z Italijani za uničenje Slovanov in nekako med vrstami izraža željo po obnovitvi leta 1866. Pač ni težko uganiti, kam krivonos meri; a da povemo odkrito: Italijanov v Primorju je postalo nekako strah na svoji straži proti Slovanom, jeli so uvidevati, da se Slovan neče umakniti. Vsi zapóri, vsa razna »kazenska« postopanja, ki s svojo »ljudomilostjo« spominjajo na krutost »desetničarjev« v beneški republiki, in vsi javni napadi, laži, obrekovanja itd. itd. vse to ne more uničiti Slovanov in jih ne more! Zato bijejo Lahoni na zvon nemško-italijanske solidarnosti in že kar na glas prosijo Nemce, naj jim pridejo na pomoč z svojo germansko brezobzirnostjo, katera v »prijateljski zvezi« z italijansko zavratnostjo brezdvomno doseže svoj cilj. Italijani na svoji strani imajo že vso ono žilavost, katere je treba za uničenje »nevarnega sosedu«, toda prešibki so, zato treba, da primejo oni po jedni, a po drugi strani Nemci in pasti mora slovanski kolos, pa ako bi bil iz jekla!

(Iz Staregatrga pri Poljanah) se nam poroča: »Slov. Narod« od 7. t. m. priobčuje neko vest od tukaj, katera ima očitno namen, obrekovati in smešiti pred svetom našega vestnega in obče spoštovanega župana g. Jurija Fugino. To vest v »Slov. Narod« ni poslal nihče od tukaj, pač pa nekdo drugi, dobrih 7 ur od nas daleč gori za Kolpo. Zatoraj dotičnik tudi ne ve, da imajo županstva od deželne vlade po c. kr. glavarstvu strog ukaz vse noči vzdrževati nočne in večkrat pa tudi obhodne straže; tudi njegovi visoki glavi ni znano, da so tatovi resnično v Kočevju vlomili in mnogo pokrali, da je toraj strah pred njimi po okolici kočevski opravičen, ker se mnogo tacih tičev potepa in berači po vaseh. Tako je tudi prešinil tak strah kaj lahko poštnega voznika, to tem bolj, ker pri takem viharju, kakor je bil 26. m. m., nobena luč ni mogla goreti, in vihar ni bučal zdržema, ampak nenadoma z vso silo butnil in zopet butnil, in na onem kraju ceste je znano kaj vihar zna; toraj ni prav nič smešno, če je postiljon na planem sam in v gosti temi mislil, ker naprej ni mogel, da mu kdo zbija po pokritem vozu in ko se vse bliskoma prevrne, da hiti nazaj gospodarju povedat, misleč, da ga je kdo napadel. Da je potem župan dirjal po trgu in ljudi skupaj zganjal, je očitna laž. Saj mu treba ni bilo, ker je imel ljudi doma, te je poslal, pa nihče ni šel z vilami ampak z orožjem, kakoršno ima ponočna straža. Voz se ni prevrnil blizu Petrograda, ker te vasi v naši dolini niti ni. Morda ima dotični dopisnik kučo nekega »Petra Velikega« za grad in tisto imenuje »Petrovgrad«. Ko

se je reč pojasnila, kaj in kako je, tudi ni bilo potreba naznanjati orožnikom in na plačilo tudi ni nihče mislil, ampak župan je storil le svojo dolžnost. Če se piscu to smešno vidi, spozna se, kakošen da je. Dalje govori dotična novica o nekem nadučitelju Ivanu Zupanu. Nadučitelja s tem imenom v Staremtrgu nikdar bilo ni. Zopet laž. Dotični nadučitelj, ki pa sam dobro zna, da je moral iti, si je menda pridobil veliko zaslug za naše, to je starotrško gasilno in tamburaško društvo. Omenimo zopet, da v Staremtrgu ni nobenega tamburaškega društva, torej si nihče zaslug zanje pridobiti ne more. Gasilno društvo starotrško pa dobro zna, kako mu je nekdo nasprotoval in v svoji visokosti tekal in tekal v pol ure oddaljeno vas in tamkaj zbobnal neka; ljudi skupaj, da so skrupicali neko postransko društvo, in to, to, je v zasmeh ljudem. Kar dalje nekaj govori o preganjanju po klerikalcih, je pa tako neumno, da ni vredno odgovora, le prosili bi dotičnika, da naj lepo mirno molči, drugače se zna navesti marsikaj, da ne bo ljubo nikomur, najmanj pa dopisovalcu.

(Mrtvega) pod narobe obrnjenim vozičkom na poti iz Kamnika v Šmarco so našli dne 13. t. m. zjutraj Matevža Lipar, posestnika in tovarnarja za cement. Vnet je bil za božjo čast; mir in pokoj njegovi duši!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 14. decembra. Listi poročajo, da je včeraj sklenila slovanska krščansko-narodna zveza sporočiti grofu Thunu, da izstopi ob novem letu iz večine, ako vlada dotlej ne izpolni svojih obljub, na katerih podlagi vstraja zveza sedaj v večini. Dasi ta vest glede formalnega sklepa ni resnična, vendar je pristen izraz mnenja, katero zadnje tedne prevladuje v zvezi.

Dunaj, 14. decembra. Slovanska kršč.-narodna zveza je imela danes živahno sejo, v kateri so se slovenski, hrvaški in rusinski poslanci pritoževali nad vlado, češ, da še v nobeni točki ni ustregla zahtevam kluba, kakor je to obljubila. Radikalnejši poslanci so zahtevali, naj se klub nič več ne dogovarja z vlado ter naj takoj izstopi iz večine, drugi so bili za to, da se potem parlamentarne komisije zveze povabi grof Thun, da izjavi, ali in kedaj hoče vlada ustreči, kakor je obljubila, opravičenim zahtevam zveze. Ta posvet se vrši danes.

Dunaj, 14. decembra. Danes bo tudi večerna seja v državnem zboru. Na dnevnem redu je predloga o krajevnih železnicah. Jutri sta dve seji in ako se ne reši dnevni red, je v petek še jedna in sicer zadnja seja.

Dunaj, 14. decembra. Poslanska zbornica je imela sinoči večerno sejo. Pričetkom seje so predlagali Schönerer in tovariši, naj se posade na zatožno klop ministri grof Thun, bivši trgovinski minister Baerenreither, sedanji trgovinski minister baron Dipauli ter pravosodni minister Ruber, ker so izdali poštnim uradom okrožnico glede konfiskacij nekih vabil. — Nato se je pričela razprava o načrtu zakona glede lokalnih železnic. V predlogi se navaja 25 železnic v skupni dolžini 821 km., za katere se zahteva 51.4 milijona. Predlogo je v daljšem govoru priporočal minister Wittek, ki je izjavil, da se je vlada ozirala na vse interesente. Seja se je zaključila ob pol 11. uri. Prihodnja seja je danes zvečer ob 7. uri.

Praga, 14. decembra. Rektor je prepovedal akademikom skupno nastopati v barvah. — Pred mestno hišo se je včeraj nabralo polno ljudij brez dela, ki so zahtevali od županstva dela. Župan jih je zagotovil, da bo storil vse, kar bo v njegovi moči.

Trst, 14. decembra. Dompieri je poslal ugovor dež. odbora proti ustanovitvi gimnazija v Pazinu.

Budimpešta, 14. decembra. Za sobotno sejo napovedujejo opozicijski listi burno sejo v zbornici. Nekateri listi poročajo, da bo opozicija ovirala izvolitev ministra Perczela

za zborničnega predsednika, ker slutijo, da se s tem napoveduje razpust državnega zbora, tembolj ker baje mesto Perczelovo v ministertvu prevzame začasno Banffy.

Budimpešta, 14. decembra. Liberalna stranka bo kandidovala za predsedniško mesto notranjega ministra Perczela, za podpredsedniški mesti pa posl. Belo Talliana in Gabr. Daniela.

Budapešta, 14. decembra. Poslanec Harsy se je danes vstrelil. Pravijo, da se mu je zmešalo.

Pariz, 14. decembra. V vladnih krogih se zatrjuje, da se Dreyfus najbrže 9. januarja odpelje v Francijo.

Tujci.

12. decembra.

Pri **Slonu**: Hartlieb iz Zagreba. — Kohn z Reke. — Frisch, Wiliga iz Feldkirchen-a. — Lolčarič iz Selc. — Muri z Jezerskega. — Müllers, Kofka, Brey z Dunaja.

Pri **Maliču**: Gigler iz Celja. — Ullmann, Hochstädter, Neuzil, Brandweiner, Fisoler z Dunaja. — Praček iz Toplic. — Schiwitzhofen iz Črnomlja. — Urbančič iz Polhovega Gradca. — Probot iz Gradca. — Böhm iz Št. Pavla.

Pri **Lloydju**: Hafner iz Železnikov. Pri **Juznem kolodvoru**: Kroupa z Dunaja. — Horner iz Beljaka.

Pri **bavarskem dvoru**: Kraus iz Kočevja.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah
13. 9. zvečer	739.7	-1.6	sl. jug	megla	
14. 7. zjutraj	739.0	-3.0	sl. zah.	megla	0.4
2. popol.	739.4	-0.7	sl. svzh.	"	"

Srednja večerajša temperatura -0.7° za 0.7° nad normalom.

874 1-1

Pretužnim srcem javljam v lastnem in imenu svojih otrok, da je božja nedoumljiva previdnost poklicala izmed nas ljubljeneža moža in predražega očeta

Matevža Lipar-ja

posestnika in tovarnarja za cement

v noči od 12. na 13. dan t. m. na poti iz Kamnika proti domu v 45. letu njegove starosti.

Pogreb bode v četrtek, dne 15. t. m., ob 9. uri zjutraj na Homecu.

Nepozabnega rajnega priporočam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v pobožno molitev in blag spomin.

V Šmarci, dne 13. grudna 1898.

Marija Lipar,
žena.

(Namestu posebnih tiskanih naznanil.)

Na prodaj je hiša

števil. 88 v Vodmatu pri Ljubljani. Poslopje je novo, davka prosto 12 let. Zraven hiše je vrtec.

Natančneje se izve pri lastniku v hiši sami. 875

Poštenega dečka,

ki bi imel vso oskrbo pri svojih stariših, takoj sprejme kot učenca **M. E. Supan**, trgovca s špecerijami v Ljubljani, Dunajska cesta. 863 2-2

Br. 284.

871 3-2

Natjecaj.

U stolnoj crkvi djakovačkoj ima se dne 1. veljače 1899 popuniti izpražnjeno jedno mjesto

koralnoga pjevača

tenore primo **eroico**. Natjecatelji imaju svoje molbe podpisanomu podneti najkašnje do 15. siečnja 1899.

S tim mjestom skopčana je godišnja plaća i to:

1. U gotovom 600 for. (šest stotin forinti),
2. stan u naravi, odnosno relutum od 100 for. (sto forinti),
3. šest hvati gorivih drva.

Natjecatelji moraju se izkazati, da su tjelesno podpuno zdravi i da nisu 40. godinu prekoračili; zatim da su figuralnom i koralnom pjevanju posvema vješti.

U Djakovu, dne 9. prosinca 1898.

Stolni kaptol u Djakovu.

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.

lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v
Železnatem vinu
lekarnarja **Piccoli-ja** v Ljubljani
zmiraj potrdili navedeno množino
železa, so najboljšje spričevalo ter
dajejo največje poročstvo za njega
učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nervozne in vsled boleznih oslabele osebe, za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.

Cena polliterski steklenici 1 gld.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino plačajo p. n. naročniki. 827 4

Valentin Accetto,

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,

se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhovščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznotera

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne 588 31

opeko vseh vrst.

876 3-1

J. Grobelnik,
Ljubljana.

Naznanilo!

Radi izpraznitve svojega velikega skladišča priredim od četrтка 15. do 24. t. m.

izredno božično prodajo,

pri kateri se bodo prodajali po zelo znižani ceni vsi predmeti, kot: sukno za obleke, modni barhent, pralno blago, preproge, garniture platnenih in batistovih robcev, echarpes, sukno za obleko za gospode in dečke, zimske suknje itd.

J. GROBELNIK, Ljubljana.

Umerjene obleke od gld. 150 nadalje.

Dunajska borza.

Dne 14. decembra.		Dne 13. decembra.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 15 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	166 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 > — >
Skupni državni dolg v srebru	101 > 35 >	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 > — >	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 > 60 >
Avstrijska zlata renta 4%	119 > 95 >	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 > 50 >	Rudolfove srečke, 10 gld.	25 > 50 >
Avstrijska kronna renta 4%, 200 kron	101 > 30 >	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 > — >	Salmove srečke, 40 gld.	85 > 50 >
Ogerska zlata renta 4%	120 > 10 >	Tisinske srečke 4%, 100 gld.	133 > 29 >	St. Genois srečke, 40 gld.	84 > 50 >
Ogerska kronna renta 4%, 200	97 > 80 >	Dunavske vravnave srečke 5%	130 > 50 >	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 > — >
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	915 > — >	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 > — >	Ljubljanske srečke	24 > 25 >
Kreditne delnice, 160 gld.	358 > 50 >	Posojilo goriškega mesta	112 > — >	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 > 75 >
London vista	120 > 65 >	4% kranjsko deželno posojilo	98 > 25 >	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3508	— > — >
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 > 02 1/2 >	Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98 > — >	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	428 > — >
20 mark	11 > 80 >	Prijoritete obveznice državne železnice	220 > — >	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	65 > — >
20 frankov (napoleonodor)	9 > 56 1/2 >	južne železnice 3%	180 > — >	Splošna avstrijska stavbinska družba	113 > — >
Italijanski bankovci	44 > 45 >	južne železnice 5%	125 > 25 >	Montanska družba avstr. plan.	185 > — >
C. kr. cekini	5 > 70 >	dolenjskih železnic 4%	99 > 50 >	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	175 > 50 >
				Papirnih rubljev 100	127 > 37 >

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.